

MUZEJ VUČEDOLSKЕ KULTURE

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2015. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.2. Terensko istraživanje

Sustavna arheološka istraživanja lokaliteta Vučedol – Kukuruzište Streim 2015. godine na sondi V-12, nadovezala su se na istraživanja 2012.-2014. g., te rezultirala definiranjem 5 slojeva stambenih objekata iz mlađe i starije faze kasne vučedolske kulture. Na ovoj poziciji ukupno je istraženo 21 stambenih i 57 jamskih objekata s vatrištima i ognjištima. Ukupno je pronađeno 1299 posebnih nalaza (utezi od tkalačkog stana, brusevi, ulomci žrvnjeva, koštane alatke, keramičke posude i kulturni predmeti). Posebno se ističe i 7 metalnih nalaza iz sezona 2013.-2015. Riječ je o 3 bakrene igle, 2 bakrene spatule, 1 bakrenoj pločici, privjesku i grumenu bakru. Ovi i ostali nalazi podvrgnuti su kemijskim i ostalim arheometrijskim analizama, a rezultati će biti uskoro objavljeni. Osim nalaza bakra, valja spomenuti da je u ovoj kampanji nađeno nekoliko vrlo vrijednih i posebnih nalaza cijelih keramičkih posuda, od kojih su 3 tipa posuda koje do sad nisu poznate u vučedolskoj kulturi. S obzirom na broj i veličinu otkopanih kuća na relativno maloj istraženoj površini, kao i veliku količinu nalaza iz slojeva može se zaključiti da se na lokaciji „kukuruzište Streim“ dobro živjelo u svim razdobljima, a posebno u periodu kasne vučedolske kulture kada se naselje proširilo upravo na taj plato koji je ujedno bio najvažnija strateška pozicija na cijelom lokalitetu Vučedol.

Kako je sonda V-12 postavljena na najvišoj točki terena, ovim su istraživanjima započete pripreme za stvaranje preduvjeta planiranja i izgradnje planetarija kao sastavnog dijela budućeg arheološko-turističkog parka.

Ovogodišnja istraživanja zašla su duboko u stariji sloj rane vučedolske kulture koji će se istražiti u slijedećoj istraživačkoj kampanji.

1.6. Ustupanje

Za potrebe stalnog postava dio eksponata ustupili su Gradske muzeje Vukovar, Vinkovci i Arheološki muzej Zagreb.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Materijal pronađen u arheološkim iskopavanjima – keramika, kosti, kamen i kućni lijep – primarno je obrađen što podrazumijeva pranje, signiranje, primjерено označavanje i pohranu u odgovarajućoj ambalaži u radionicama i depou Muzeja vučedolske kulture u kontroliranim mikroklimatskim uvjetima.

2.2. Konzervacija

Po završetku istraživačke kampanje arheološki iskop je konzerviran (prekriven drvenim konstrukcijama, geotekstilom i PVC folijom) u svrhu zaštite lokaliteta od vanjskih utjecaja (čovjek i prirodne nepogode).

2.3. Restauracija

Restaurirane su 64 keramičke posude kod restauratora - Ana Pavešković-Burazer, dipl. rest. i konz. i Jesenka Ricl, dipl. rest. i konz.

3. DOKUMENTACIJA

Muzej vučedolske kulture kao novoosnovani nacionalni Muzej u početnoj je fazi nabave muzejskih programa te tijekom 2015. ne posjeduje pomoćne digitalne muzejske programe za inventarizaciju i stručnu obradu muzejskih predmeta. (Nabava programa izvršena je u ožujku 2016. godine.)

Svi popisi muzejskih predmeta, dodatna i sekundarna dokumentacija trenutno se nalazi u popisima Microsoft Office programa - Word i Excel - odakle će se unositi podaci u muzejske programe.

3.1. Inventarna knjiga

Nove akvizicije prikupljene sustavnim arheološkim istraživanjima u postupku su pripreme za stručnu obradu i inventiranje muzejskih predmeta.

3.3. Fototeka

Posebni nalazi iz arheoloških istraživanja su fotografirani i nacrtani.

3.5. Videoteka

Muzej posjeduje multimedijalne zapise koji dokumentiraju rad na terenu, izgradnju muzejske zgrade, rad na stalnom postavu, dokumentaciju o mujejskoj građi izloženoj u postavu, računalne vizualne rekonstrukcije i animacije prezentirane u stalnom postavu, te zapise o mujejskim aktivnostima kao i promidžbene materijale.

3.6. Hemeroteka

Nakon otvorenja Muzeja 30. lipnja 2015. godine započelo je formiranje i stručnog mujejskog kadra koji je u početnim tjednima svoga rada počeo s prikupljanjem članaka o Muzeju vučedolske kulture (od samih početaka Projekta Ilok - Vukovar - Vučedol i otvorenja stalnoga postava do aktualnih aktivnosti, važnih posjeta, događanja i objava o Muzeju). U hemeroteci se nalazi oko 80 članaka s fotografijama sačuvanih zajedno s hiperlinkom u Word-u. U fizičkom obliku časopisa i novinskih članaka muzej posjeduje oko 20 publikacija. Hemeroteka se nadograđuje na dnevnoj bazi zbog stalne medijske pozornosti koja je velikim dijelom popraćena i preko društvenih mreža, te se također nadopunjava i retrogradno, obzirom na veliku količinu članaka koji su izašli u vremenu od otvorenja Muzeja.

3.7. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža

Digitaliziran je kompletan fundus originalnih dokumentacijskih crteža arheološkog crtača Krešimira Jerka Rončevića u opsegu 691 table A4 formata i 15 tabli A3 formata. Radi se o dokumentiranome materijalu koji je nastajao tijekom arheoloških istraživačkih kampanja lokaliteta Vučedol.

3.8. Stručni arhiv

Dokumentacija o nastanku Muzeja i mujejskim aktivnostima kontinuirano se prikupljaju i priprenaju za formiranje mujejskog arhiva.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Tijekom 2015. godine Muzeju vučedolske kulture darovano je preko 700 publikacija različite tematike, a većim dijelom vezane za arheologiju, povijest umjetnosti, povijest i muzeologiju. Muzeju vučedolske kulture darovane su publikacije (vodiči, monografije, zbornici i dr.) od strane Arheološkog muzeja Zagreb, Državnog arhiva u Osijeku i Vukovaru, Muzejskog dokumentacijskog centra, Ministarstva kulture RH, te drugih mujejskih institucija u Hrvatskoj i inozemstvu (Zagreb, Krapina, Slavonski Brod, Požega, Osijek, Sarajevo, Novi Sad, Beograd, itd.)

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

Uspostavljen je popis knjižničnog fonda Muzeja vučedolske kulture na kojima se uz osnovne podatke (autore, naslov, godinu izdanja, tisak, i dr.) nalazi datum darivanja i ime institucije/pojedinca koji je poklonio knjigu Muzeju.

Stručnu obradu knjižničnog fonda izvršava stručni kadar Muzeja.

4.3. Zaštita knjižnične građe

Knjižnična građa pohranjena je u adekvatnom, mikroklimatski kontroliranom, prostoru unutar Muzeja gdje je ukupna građa posložena prema tematici i abecedi te redu darovanja.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Za sada knjižnična građa stoji na raspolaganju samo zaposlenicima Muzeja i posjetiteljima kojima je potrebna za znanstveni i stručni rad. Knjižnična se građa također koristi u svrhu izvedbe edukativnih seminara, znanstvenih tribina, okruglih stolova, kongresa i pedagoško - andragoških radionica.

5. STALNI POSTAV

5.1. Novi stalni postav

Naziv: **Stalni postav Muzeja vučedolske kulture**

Stalni postav Muzeja vučedolske kulture za javnost je otvoren dana 30. lipnja 2015. godine. Autori stručne muzeološke koncepcije su prof. dr. sc. Aleksandar Durman i Mirela Hutinec, dipl. arheolog. Autorica likovnog rješenja je doc. Vanja Ilić. Stalni postav broji 410 eksponata. Postav se proteže na 1208 m² kroz 19 prostorija kroz koje su predstavljeni i rekonstruirani dnevni život i običaji te različiti aspekti civilizacijskih dosega vučedolske kulture. Teme obuhvaćene stalnim postavom su: geološki položaj Vučedola, nazivi kulture, najraniji Indoeuropljani, stočarstvo, zemljoradnja, lov i ribolov, naselja, kuća, odjeća i tkanje, zanati i obuća, metalurgija, keramika, horizont, kalendar, grobovi, Vučedolac, religija, vučedolska kultura i istodobni svijet, nastajanje muzeja. Postav je u potpunosti popraćen i obogaćen multimedijom koja posjetiteljima daje poseban ugodaj i mogućnost vizualizacije i rekonstrukcije života iz razdoblja eneolitika (3000. - 2500. pr. Kr.).

5.2. Izmjene stavnog postava

Stalni postav Muzeja je u potpunosti nov, a nadograđivat će se shodno napredovanju arheoloških istraživanja na Vučedolu.

6. STRUČNI RAD

6.2. Identifikacija / Determinacija građe

Identifikacija i determinacija arheološke građe odvija se paralelno s istraživanjima i nakon primarne obrade materijala.

6.4. Ekspertize

Dio arheološke građe iz istraživanja upućen je na antropološke, osteološke i petrografske analize u znanstvene institucije.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

U razdoblju od 5. do 9. listopada 2015. godine prisutstvo na znanstvenom skupu Hrvatskog arheološkog društva u Šibeniku: „Rezultati arheoloških istraživanja na prostoru Šibensko-kninske županije“.

Dana 14. listopada 2015. godine, multimedijalna prezentacija na međunarodnom kongresu Antropologija i turizam održanom u Matici iseljenika u Zagrebu. Predavanje “Vučedol Culture Museum as an Integral Part of the Future Archaeological Park” održala je Mirela Hutinec.

6.8. Stručno usavršavanje

Dana 8. listopada 2015. godine posjet arheološkim lokalitetima Burnum, Oziđana špilja, Crkvina i dr. u sklopu znanstvenog skupa Hrvatskog arheološkog društva u Šibeniku.

Dana 9. listopada 2015. godine posjet Arheološkom muzeju u Zadru i Muzeju antičkog stakla u Zadru.

Dana 22. listopada 2015. godine prisutstvo na otvorenju izložbe „Beketinci Bentež: Naselja iz eneolitika, ranog i kasnog srednjega vijeka“ u Muzeju Slavonije u Osijeku.

Dana 9. studenog 2015. godine svi djelatnici Muzeja vučedolske kulture polagali su zaštitu na radu.

Dana 13. studenog 2015. godine prisutstvo na završnom predavanju i predstavljanju projekta u Nijemcima – Centar za promatranje ptica.

Dana 8. prosinca 2015. posjet Arheološkom muzeju u Zagrebu.

Dana 14. prosinca 2015. godine prisutstvo sastanku u Gradskoj vijećnici u Vukovaru na radionici strateških smjernica o turizmu organizaciji Instituta za turizam iz Zagreba.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Od travnja 2014. godine Muzej vučedolske kulture član je Muzejske udruge istočne Hrvatske.

6.12. Informatički poslovi muzeja

Tijekom rujna 2015. godine kreirana je i uspostavljena web stranica Muzeja vučedolske kulture vucedol.hr te su također otvorene stranice na društvenim mrežama (Facebook, Instagram, Pinterest, i dr.) te kanalu YouTube, koje se ažuriraju na dnevnoj bazi i služe u marketinške, edukativne i informativne svrhe, a orijentirane su na sve zainteresirane posjetitelje, stručnjake i znanstvenike, ljubitelje povijesti, kulture i arheologije.

Digitaliziran je kompletan fundus originalnih dokumentacijskih crteža arheološkog crtača Krešimira Jerka Rončevića u opsegu 691 table A4 formata i 15 tabli A3 formata.

7. ZNANSTVENI RAD

7.2. Publicirani radovi

Slavica Filipović, Mirna Crnković, 2015. Antičke svjetiljke od bakrene slitine iz Muzeja Slavonije, *Osječki zbornik XXXI - XXXII*, Osijek, 9 - 16

Mirna Crnković, Slavica Filipović, 2015. *Terra sigillata* Tardo-Padana from Mursa (Osijek - Croatia), Acta Rei Cretariae Romanae Fautores (RCRF) 43, u postupku recenzije

7.3. Znanstveno usavršavanje

Mirela Hutinec, dipl. arheolog, ravnateljica Muzeja - doktorandica poslijediplomskog studija arheologije Filozofskog fakulteta u Zagrebu

Tema doktorskog rada: „Prehrambene navike u vučedolskoj kulturi“

Mentor: prof. dr. sc. Aleksandar Durman

Mirna Crnković, mag. archeol., kustos Muzeja - doktorandica poslijediplomskog studija Humanističke znanosti Sveučilišta u Zadru, smjer: arheologija.

Tema doktorskog rada: „Keramika tankih stijenki s područja rimske Murse“

Mentor: prof. dr. sc. Miroslav Glavičić

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Pozivnice i deplijani u svrhu predstavljanja i otvorenja novog stalnog postava Muzeja vučedolske kulture 30. lipnja 2015. godine

Tisak akcijskih/promotivnih kupona za mjesec studeni 2015. godine

Tisak prvih muzejskih promotivnih dvojezičnih (hrvatsko – engleski) deplijana

Tisak prvih božićnih čestitki Muzeja vučedolske kulture

10.2. Audiovizualna grada

Muzej posjeduje multimedijalne zapise koji dokumentiraju rad na terenu, izgradnju muzejske zgrade, rad na stalnom postavu, dokumentaciju o muzejskoj građi izloženoj u postavu, računalne vizualne rekonstrukcije i animacije prezentirane u stalnom postavu, te zapise o muzejskim aktivnostima kao i promidžbene materijale.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Od otvorenja Muzeja vučedolske kulture, 30. lipnja 2015. do kraja prosinca 2015. godine, Muzej je posjetilo preko 25 000 posjetitelja iz Hrvatske i svijeta.

Dana 11. studenog 2015. godine organizirano je stručno vodstvo za djecu s poteškoćama u razvoju škole Josipa Matoša u Vukovaru.

Dana 18. studenog 2015. godine povodom obilježavanja dana organizirana su besplatna stručna vodstva koja su provodili ravnateljica, vodič i kustosica Muzeja.

11.2. Predavanja

U sklopu pilot projekta Ministarstva turizma RH, u kojem je educirano deset interpretatora Muzeja vučedolske kulture, u prostorima Muzeja Mirela Hutinec održala je niz predavanja o

vučedolskoj kulturi i optimalnim modelima prezentacije novog muzejskog postava posjetiteljima koji mora biti prilagođen pojedinoj grupi.

11.3. Radionice i igraonice

U razdoblju od rujna do studenog 2015. godine, održano je 10 pedagoško – andragoških radionica u kojima je sudjelovalo oko 400 djece predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske dobi (4 – 17 godina) s vukovarskog područja. U radionicama su sudjelovali: Dječji vrtić Vukovar 1, OŠ Dragutina Tadijanovića, OŠ Siniše Glavaševića, OŠ „Mitnica“, OŠ Nikole Andrića, OŠ Antuna Bauera, Srednja ekonomski škola iz Vukovara, Gimnazija Vukovar. Teme održanih radionica su: „Kako je izgledala vučedolska kuća (od Vučedola do Ljubljanskog barja)“; „Pogled u nebo – najstariji indoeuropski kalendar nastao u sklopu vučedolske kulture“; „Korak u novo doba – metalurgija Vučedolca; Voda – život uz rijeku koja život znači“. Uz radionice djeca su imala i stručno vodstvo kroz stalni postav Muzeja te posjet Gradcu i arheološkom lokalitetu. Radionice su u prosjeku trajale 2 – 3 sata.

11.4. Ostalo

Dana 21. studenog 2015. godine Muzej je posjetila Srednja škola iz Čakovca kojima je uz stručno vodstvo priređen i dodati edukativni sadržaj u vidu radnih listova koje su učenici popunjavali tijekom vodstva. Ovaj oblik radionice priređen je za 80 učenika.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

Tijekom čitave 2015. godine Muzej je bio iznimno zanimljiv medijima zbog najavlјivanog svečanog otvorenja prvog muzejskog postava u novoizgrađenoj muzejskoj zgradi novoosnovanoga, najmlađeg nacionalnog i tematski jedinstvenog muzeja.

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Brojne i višestruke objave u tiskanim medijima: arhitektonski časopis Oris, Vukovarske novine, Glas Slavonije, Jutarnji list, Večernji list, Globus, Nacional, Poslovni turizam, Oslobođenje (Sarajevo) i dr.

Brojni i višestruki članci, najave i osvrti na mnogim elektroničkim medijima od kojih izdvajamo: službene stranice Vlade RH, Ministarstva kulutre, Ministarstva turizma, Hrvatske turističke zajednice, te brojni novinski, muzejski, arhitektonski i ostali portali i blogovi.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Brojne i višestruke najave, intervju i predstavljanje Muzeja i postava bili su tema raznih televizijskih i radijskih emisija - snimljeno u Muzeju i gostovanja u studijima uživo te uključivanje u eter u radio emisijama: Hrvatska televizija, Vinkovačka televizija, Osječka televizija, N1, RTL televizija, NOVA TV, Hrvatski radio, Radio Sljeme, Hrvatski katolički radio, Hrvatski radio Vukovar i dr.

12.5. Koncerti i priredbe

U razdoblju od 24. do 28. kolovoza 2015. godine u Vukovaru se održao 9. Vukovar film festival - festival podunavskih zemalja. Po prvi puta dio festivala prikazan je i na Vučedolu u novoootvorenom Muzeju vučedolske kulture. U širokom programu predstavljena su ukupno 84 filma podijeljena u 11 kategorija. U segmentu filmske industrije organizirana su četiri okrugla stola i četiri filmske radionice.

U prostorima Muzeja vučedolske kulture prikazana su dva izuzetna dokumentarca.

Dokumentarni film „Biserne dugme“ djelo je čileansko/francuskog redatelja Patricia Guzmana, osnivača i direktora internacionalnog festivala dokumentarnog filma u Čileu – FIDOCs. Film je 2015. godine nagrađen na Berlin film festivalu gdje je osvojio nagradu Srebrnog medvjeda za najbolji scenarij.

Prikazan je i dokumentarni film pod naslovom „Razotkrivanje tajne piramide“ francuskog redatelja Patricia Pooyarda o misterijama egipatskih piramida. Ovaj film upotpunjeno je prigodnim predavanjem cijenjenog povjesničara filma i egiptologa Daniela Rafaelića, „Odakle čudovišta u piramidama?“ koji pojašnjava granice i sudaranja između arheoloških znanstvenih činjenica i fantazije nastale na temelju tajne simbolike koja fascinira našu svakodnevnicu.

U razdoblju od 23. do 26. rujna 2015. godine održan je 3. Srijem Film Festival, međunarodni stalni kulturni festival dokumentarnog filma koji prikazuje filmove iz 35 zemalja svijeta.

Glavni program festivala sastojao se od natjecateljskog i ne natjecateljskog dijela podijeljenih u dvije glavne kategorije:

„Ekologija“ – poticanje promocije prirodne baštine zemalja iz kojih filmovi dolaze

„Turizam“ – promocija turističkog potencijala kulturnog nasljeđe zemalja iz kojih filmovi dolaze

U Republici Hrvatskoj 3. Srijem Film Festival održavao se na tri lokacije:

1. Pastoralni centar Općine Nijemci
2. Utvrda „Ilok“ – Kurija „Brnjaković“ u Iloku
3. Muzej vučedolske kulture u Vukovaru

Sudionici Festivala posjetili su Muzej vučedolske kulture u subotu 26. rujna 2015. godine, na

4. dan održavanja projekcija.

12.6. Djelatnost klubova i udruga

U suradnji s Udrugom splavara i prijatelja Dunava “Vučedolski Dunavac” Muzej je u dva navrata organizirao akciju čišćenja okoliša u neposrednoj blizini muzejske zgrade i obale Dunava.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

Kreirana nova web stranica vucedol.hr, profesionalni poslovni profili na svim relativnim društvenim mrežama, kreirani i tiskani prvi muzejski deplijani (na hrvatskom i engleskom jeziku) i billboard. Osmišljeni i kreirani prvi suveniri za potrebe muzejskog dućana.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

	BROJ POSJETITELJA PO PROGRAMIMA										
VRSTE ULAZNICA (TIP POSJETITELJA) / upisati cijenu ulaznice	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE i DR.	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	OSTALI PROGRAMI (NAVESTI KOJI)	UKUPNO
ODRASLI			1864								1864
UČENICI, STUDENTI			21182	450							21632
UMIROVLJENICI, OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA											
GRUPNI POSJETI (ODRASLI) - broj osoba											
GRUPNI POSJETI (DJeca, UČENICI, STUDENTI) - broj osoba											
GRUPNI POSJETI (UMIROVLJENICI) - broj osoba											
OBITELJSKA ULAZNICA - broj osoba			1588								1588
BESPLATAN ULAZ			1016								1016
OSTALO											
UKUPNO:			26100								26100
SVEUKUPAN BROJ POSJETITELJA:											

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

- RH: 86 %
- lokalna samouprava
- vlastiti prihod: 14 %
- sponzorstvo
- donacije

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

Nagrade Muzeju

- **Pedeseti Zagrebački salon** 2015. godine posvećen je radovima iz arhitekture; svečano je otvorenje bilo u Hrvatskom domu likovnih umjetnika u Zagrebu izložbom izabranih radova i dodjelom nagrada od kojih je glavna pripala Muzeju vučedolske kulture.

Muzej vučedolske kulture, čiji su autori Radionica arhitekture i Vanja Ilić, predstavlja kulminaciju sirove energije, preciznih jasnih odluka, osobitog osjećaja za topografsko i neobične nezainteresiranosti za detalj, kazao je selektor Njirić.

Projekt vjerno predočuje ono najbolje što hrvatska arhitektura u ovom trenutku može ponuditi, ocijenio je, ranije naznačivši da ta arhitektura posljednjih godina odražava situaciju u kojoj se „objeci pozitivne tradicije sukobljavaju sa sadašnjošću i drugim negativnim oblicima.“

- Piranesse

Muzej je također dobitnik arhitektonske nagrade na Piranskim danima arhitekture - **Piranesi Awards** – nagrade za arhitekturu koje se dodjeljuju od 1983. godine.